

и въ своя-тъ блѣскъ. А това е было нѣщо съвършено невъзможно при всеко друго прѣдположеніе, освѣнъ онова, кое-то приема, че земя-та стои неподвижно въ центра на вселенная. Като оставимъ на страна неподвиж-ны-тъ звѣзды, то едно изслѣдваніе движени-та на слънце-то и мѣсяца, на тѣхна-та почти равномѣрна скоростъ, на тѣхны-тъ неизмѣняемы диа-метры въ всички-тъ части на тѣхны-тъ орбиты, доказвало централно-то положеніе на земя-та въ отношеніе къмъ тѣхъ. За да са поколебае едно вѣрваніе, толкъ дѣло вкоренено, и кое-то са е облѣгало на непо-грѣшимостъ-та на наши-тъ чувства, вѣрваніе, кое-то е удовлетворявало всички-тъ потребности на ума и кое-то непротиворѣчило нито на ра-зума, нито на фактове-тъ, потребности сж были дѣлоки изслѣдванія и но-вы истины, кои-то можали да са откриятъ само послѣ столѣтны на-блюденія.

За това, всеко усилие за объясненіе небесны-тъ явленія са е уни-щожавало отъ несжмѣнныя тогасъ фактъ, че земя-та е центръ на всяко движение. Тогасъ ума не былъ дошелъ още до понятіе-то за видимо дви-женіе. Ако са движалъ мѣсяца, то сжщо тѣй са движало и слънце-то. Въ него врѣме имало сжщо толкъ доводи за потвърженія дѣйстви-тельность-та на едно-то движение, колко-то и за друго-то; и ни въ едно отъ тѣхъ са не сжмѣвали; защо-то не было логично да са отвяргава едно-то безъ да са отвяргава въ сжщо-то врѣме и друго-то. Като са опрѣдѣ-лилъ веднаждѣ центра на движение-то, свойства-та на крива-та линия, по-коя-то са движали звѣзды-тъ, прѣдставили са тѣй ясно на око-то, що-то виждало са невъзможно да са колебае нито една минута. Кржгъ-тъ былъ единственна-та крива линия извѣстна на стари-тъ. Нейна-та простота, ней-на-та красота и съвършенство можали сж да побудять да са предпочете тя и въ този случай кога при избираніе-то бы имало много криви линии. Нейна-та кривина была на вседѣ еднаква. Тя нѣмала нито начало, нито край. Тя была символъ на вѣчностъ-та, и чудно отражавала на себе си вѣчностъ-та на движени-та, на кои-то тя давала форма. Сѣкашъ че тѣзи заключенія сж изисквали потвърженіе: всека звѣзда и планета, слънце-то и мѣсяца, всички описвали кржгове въ свои-тъ денонощны обрѣщенія; и считало са за невъзможно да са сжмѣва човѣкъ, че тѣхны-тъ орбит-ны движени-та са извяршватъ по сжща-та прѣкрасна крива линия. При то-ва и наблюденія-та потвърждавали таквози заключеніе: орбиты-тъ на все-кы движящи са тѣла, като са проложали (проектировали) на небесныя сводъ, были кржгове. За това не е чудно, че тѣзи крива линия была прие-та въ него врѣме безъ всекакво сжмѣніе и колебаніе. Отъ тука произ-лѣзло неизмѣнно правило, че въ сичкы хипотезы, измыслены за объясне-ніе небесны-тъ явленія, само кржгло движение и кржглы орбиты можтъ да са употрѣбавать.

На тѣзи великы начала за централно-то положеніе на земя-та, и кржглы-тъ орбиты, ный трѣба да прибавимъ още ученіе-то за неподвиж-ность-та на наша-та планета. Това ученіе, несжмѣнно са поддържало отъ свидѣтелство-то на всички чувства, кои-то сж можали да бѣдхтъ при то-ва свидѣтели. Никой не е виждалъ, никой не е чувалъ, никой не е у-сѣщаль движение-то на земя-та. Какъ е было възможно да са сжмѣва